

Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 3) 2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Grŵp yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r isddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 3) 2020. Rwyf wedi fy modloni bod y manteision yn cyfiawnhau'r costau tebygol.

Ken Skates AS
Gweinidog yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru
9 Rhagfyr 2020

RHAN 1

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth i ymestyn hyd y moratoriwm a ddarperir gan adran 82 o Ddeddf y Coronafeirws (2020) ("y Ddeddf"), lle na chaniateir gorfodi, drwy weithred neu fel arall, hawl i ailfynediad neu fforffediad, dan denantiaeth busnes berthnasol, am beidio â thalu rhent.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Mae gan Weinidogion Cymru gymhwysedd gweithredol I lunio'r Rheoliadau hyn yn ôl adran 82 Deddf Coronafeirws 2020 ("y Ddeddf"). Mae Adran 82(12) y Ddeddf yn diffinio y "cyfnod perthnasol" fel un "a ddaw I ben ar 30 Mehefin 2020 neu ddyddiad hwyrach fel a nodir gan yr awdurdod cenedlaethol yn y rheoliadau a wnaethpwyd gan offeryn statudol (a gellir defnyddio'r pŵer hwnnw ar fwy nag un achlysur fel bod y cyfnod yn cael ei ymestyn ymhellach)". Mae Adran 82(12) o'r Ddeddf yn cadarnhau ymhellach bod yr "awdurdod cenedlaethol perthnasol" yn golygu Gweinidogion Cymru, yng nghyd-destun Cymru.

3. Cefndir deddfwriaethol

Mae adran 82 o'r Ddeddf yn gwneud darpariaeth na chaniateir gorfodi, drwy achos neu fel arall, hawl i ailfynediad neu fforffediad, o dan denantiaeth fusnes berthnasol, am beidio â thalu rhent, yn ystod y "cyfnod perthnasol". Mae adran 82(12) o'r Ddeddf yn diffinio bod y "cyfnod perthnasol" yn dechrau y diwrnod ar ôl y diwrnod y pasiwyd y Ddeddf (26ain Mawrth 2020), ac yn gorffen ar 30ain Mehefin 2020, neu ddyddiad diweddarach a bennir gan yr awdurdod cenedlaethol perthnasol mewn rheoliadau. Gellir arfer y pŵer i bennu dyddiad diweddarach ar fwy nag un achlysur er mwyn ymestyn y cyfnod ymhellach.

Gweinidogion Cymru yw'r "awdurdod cenedlaethol perthnasol" mewn perthynas â Chymru, a gallant felly wneud rheoliadau i ymestyn y "cyfnod perthnasol" i warchodaeth y tu hwnt i 30ain Mehefin 2020, a thrwy hynny gadw'r warchodaeth a ddarperir gan adran 82 y Ddeddf i'r ddyddiad diweddarach a nodir yn y rheoliadau.

Mae'r Rheoliadau sydd mewn grym ar hyn o bryd, Y Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 2) 2020 yn ymestyn y "cyfnod perthnasol" tan 31 Rhagfyr 2020.

Mae'r Rheoliadau hyn yn dilyn gweithdrefn penderfyniad negyddol y Senedd.

4. Pwrpas a'r effaith a fwriedir ar y ddeddfwriaeth

Pwrpas y Rheoliadau yw i nodi bod y "cyfnod perthnasol", fel a ddiffinir gan adran 82(12) y Ddeddf, yn dod i ben ar 31 Mawrth 2021 yng Nghymru.

Effaith y Rheoliadau yw ymestyn y "cyfnod perthnasol" pryd na fydd hawl ailfyndiad a fforffediad, o dan y denantiaeth fusnes berthnasol, ar gyfer peidio talu rhent yn cael ei orfodi, drwy unrhyw gamau neu fel arall am 3 mis arall hyd at 31 Mawrth 2021.

RHAN 2 – ASESAD EFFAITH RHEOLEIDDIOL

5. Opsiynau

Mae pedwar opsiwn wedi cael eu hystyried:

Opsiwn 1: Gwneud dim – Caniatáu i'r ddarpariaeth sy'n diogelu tenantiaid masnachol rhag cael eu troi allan oherwydd peidio â thalu rhent i ddod i ben ar 31ain Rhagfyr 2020.

Opsiwn 2: Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 1 mis arall hyd at 31ain Ionawr 2021.

Opsiwn 3: Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 3 mis arall hyd at 31ain Mawrth 2021. Dyma'r opsiwn a ffeifrir.

Opsiwn 4: Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 6 mis arall hyd at 30ain Mehefin 2021.

Costau a buddiannau

Mae goblygiadau ariannol posibl yn gysylltiedig â'r ddau opsiwn. Gydag opsiwn 2, 3 a 4 efallai y bydd pwysau cynyddol ar i Weinidogion Cymru ddarparu cymorth ariannol ychwanegol i landlordiaid masnachol yn ystod y cyfnod hwn i wrthweithio'r warchodaeth a ddarperir i denantiaid. Y bwriad wrth ymestyn y warchodaeth yw hwyluso ailddechrau'r economi drwy geisio sicrhau bod busnesau yn dal mewn sefyllfa i weithredu pan gaiff y cyfyngiadau presennol eu codi.

Fodd bynnag, caiff yr asesiad ei atodi gan ddata o'r [Arolwg o Effaith y Coronafeirws \(COVID-19\) ar Fusnesau \(BICS\)](#) gwirfoddol bob pythefnos. Caiff ei gynnal gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n casglu barn busnesau am effaith y coronafeirws (COVID-19) ar drosiant, prisiau'r gweithlu, cadernid masnach a busnes.

Mae'r atodiad yn cynnwys rhagor o wybodaeth am yr arolwg a dylid edrych ar y canfyddiadau yng nghyd-destun yr wybodaeth hon. Dylid nodi er bod y data yn gymharol amserol, mae sefyllfa COVID-19 yn newid yn gyflym felly mae'n bosibl y bydd prif negeseuon yr arolwg yn newid yn gyflym iawn. Hefyd, nid yw'r arolwg yn edrych ymlaen felly nid yw cyflwr a'r effaith a gaiff ar fusnesau yn y dyfodol yn cael eu cynnwys. Mae'r arolwg yn wirfoddol ac efallai mai dim ond adlewyrchu nodweddion y rhai hynny a ymatebodd a fydd; mae'r canlyniadau yn arbrofol.

Opsiwn 1: Gwneud dim – Caniatáu i'r ddarpariaeth sy'n diogelu tenantiaid masnachol rhag achosion fforffedu oherwydd peidio â thalu rhent i ddod i ben ar 31ain Rhagfyr 2020.

Heb lunio Rheoliadau diwygio, daw'r warchodaeth i ben ac o ganlyniad mae mwy o risg y gallai tenantiaid masnachol gael eu troi allan o'u heiddo am beidio â thalu rhent. Gan mai prif nod y ddeddfwriaeth wreiddiol oedd diogelu tenantiaid masnachol a swyddi, byddai dileu'r warchodaeth bresennol yn golygu bod y tenantiaid masnachol hynny - rhai ohonynt efallai wedi cael cymorth ariannol gan Lywodraethau Cymru a'r DU - mewn perygl eto wrth i'r economi wella.

Un o ganlyniadau'r opsiwn hwn yw y bydd landlordiaid masnachol yn rhydd i gymryd camau oherwydd peidio â thalu rhent. Bydd hyn yn arwain un ai at dalu rhywfaint o'r rhent neu'r holl rent sy'n ddyledus gan denantiaid masnachol, neu achosion fforffedu. Fodd bynnag, oherwydd ansicrwydd yr hinsawdd economaidd bresennol, byddai angen i landlordiaid ystyried yn ofalus a fyddent yn elwa'n ariannol gan na fyddai tenantiaid efallai yn gallu gwneud y taliadau angenrheidiol beth bynnag. Gallai fod yn anodd dod o hyd i denant arall, neu werthu'r eiddo, gan fod y galw am ofod masnachol mewn rhai sectorau (e.e. hamdden, adwerthu a lletygarwch) yn debygol o fod wedi lleihau, o leiaf yn y tymor byr.

Mae'r canlyniadau o Don 16 arolwg ONS BICS yn cynnwys y cyfnod **5 Hydref hyd at 18 Hydref**. Mae'n dangos, o'r busnesau oedd heb roi'r gorau i fasnachu yn gyfan gwbl, roedd 82% o fusnesau yng Nghymru wedi gwneud cais ar gyfer y Cynllun Cadw Swyddi o ganlyniad i'r Coronafeirws, o gymharu gydag 80% o fusnesau yn yr Alban, 68% yng Ngogledd Iwerddon a 74% yn Lloegr¹.

O ystyried bod cynifer yn dibynnu ar y cynllun Cadw Swyddi yng Nghymru, gallai yr opsiwn hwn olygu bod busnesau yng Nghymru mewn risg ariannol. Hefyd, o ystyried bod gwledydd eraill y DU yn ymestyn cynlluniau gwarchod, gallai busnesau yng Nghymru fod dan anfantis os na roddir estyniad. Fodd bynnag, byddai angen edrych ar hyn yng nghyd-destun risg ariannol i landlordiaid allai fod yn dioddef problemau llif arian os roddir estyniadau pellach.

Mae busnesau yng Nghymru hefyd wedi defnyddio ystod eang o gynlluniau'r llywodraeth yn ystod yr argyfwng. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Grantiau busnes wedi'u hariannu gan y DU a llywodraethau datganoledig;

¹ Mae datganiad diweddaraf y Cyngor Prydeinig-Gwyddelig ar gyfer Ton 17 yn cynnwys y cyfnod rhwng 19 Hydref a'r 1 Tachwedd. Fodd bynnag, nid yw'r datganiad hwnnw yn cynnwys y ffigurau hyn.

- Benthyciadau achrededig neu gytundebau cyllidol wedi'u cefnogi gan y Llywodraeth; a
- Y Cynllun Cadw Swyddi o ganlyniad i'r Coronafeirws.

O'r busnesau sydd heb roi'r gorau i fasnachu yn gyfan gwbl, nid oedd 16% o'r rhai hynny oedd yn gweithredu yng Nghymru wedi gwneud cais am unrhyw un o'r cynlluniau hyn, mae hyn yn cymharu â 23% yn Lloegr, 27% yng Ngogledd Iwerddon a 18% yn Yr Alban².

Y casgliad yw na fyddai Opsiwn 1 yn cyflawni'r amcan polisi o gefnogi busnes a diogelu tenantiaid masnachol rhag fforffediad yn ystod pandemig y Coronafeirws.

Opsiwn 2 - Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 1 mis arall hyd at 31ain Ionawr 2021

Byddai ymestyn y ddarpariaeth am gyfnod byr – sef mis – yn lleihau'r baich ar landlordiaid, ac nid yw'r opsiwn hwn yn debygol o fod yn ddigon i ddangos i economi Cymru bod fframwaith sylweddol ar gael i ganiatáu i fusnesau addasu.

Hefyd, byddai ymestyn y cyfnod hwn yn lleihau'r gallu i Lywodraeth Cymru ddatblygu cyfres mwy cynaliadwy o gynigion.

Opsiwn 3: Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 3 mis arall hyd at 31 Mawrth 2021.

Mae'r Coronafeirws wedi lleihau gweithgarwch economaidd, gan arwain at ostyngiad mewn incwm i lawer o fusnesau. Mae arolwg ONS y Cyngor Prydeinig-Gwyddelig yn dangos:

- Bod 50% o fusnesau yng Nghymru wedi nodi gostyngiad mewn trosiant y tu allan i'r ystod arferol. Mae hyn yn cymharu â 51% yn yr Alban, 47% yn Lloegr a 50% yng Ngogledd Iwerddon³.
- Ar draws pob busnes sy'n masnachu ar hyn o bryd yng Nghymru, roedd 13% yn datgan bod elw wedi gostwng dros 50%. Dywedodd 13% bod elw wedi gostwng rhwng 20-50% a dywedodd 23% bod elw wedi gostwng hyd at 20%.
- O wledydd y DU, Cymru sydd â'r drydedd gyfran uchaf o fusnesau gyda mwy na chwe mis o gronfa arian parod ar 37%. Mae hyn yn cymharu â 39% yn Yr Alban, 36% yn Lloegr a 43% yng Ngogledd Iwerddon.
- Roedd gan 44% o fusnesau yng Nghymru lai na 60% o gronfa arian parod, yn is nâ'r ffigur cyffredinol ar gyfer y DU o 46%. Roedd oddeutu 3% o fusnesau Cymru yn nodi nad oedd ganddynt gronfa arian parod.

² Cafodd y ffigurau hyn eu cyfrifo gan ddefnyddio rhifau wedi'u pwysoli

³ Mae'r ffigurau sy'n gysylltiedig ag ansolfedd a diddordeb cwsmeriaid gan y Cyngor Prydeinig-Gwyddelig Ton 15 (gan gynnwys y cyfnod rhwng 21 Medi tan 4 Hydref) gan nad yw Tonnau 16 ac 17 yn cynnwys y ffigurau hyn.

Ansolfedd:

Yng Nghymru, o fusnesau sydd heb roi'r gorau i fasnachu yn barhaol, roedd:

- 1% mewn perygl difrifol o ansolfedd
- 10% mewn risg cymhedrol o ansolfedd
- 51% mewn risg isel o ansolfedd
- 26% heb unrhyw risg o ansolfedd

Nifer yr Ymwelwyr⁴

Yng Nghymru, o'r busnesau sy'n masnachu ar hyn o bryd, roedd:

- 25% yn nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi lleihau
- 15% yn nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi aros yr un fath
- 43% wedi nodi bod nifer yr ymwelwyr wedi cynyddu

Diddordeb gan gwsmeriaid

Yng Nghymru, o'r busnesau sy'n masnachu ar hyn o bryd, roedd:

- 30% yn nodi bod diddordeb cwsmeriaid wedi lleihau
- 36% yn nodi bod diddordeb cwsmeriaid wedi aros yr un fath
- 10% yn nodi bod diddordeb cwsmeriaid wedi cynyddu

Gwariant cyfalaf

Mae'n ymddangos bod busnesau yng Nghymru hefyd wedi gweld effaith y coronafeirws ar eu gwariant cyfalaf.

O'r holl fusnesau sy'n parhau i fasnachu yng Nghymru, roedd 13% yn nodi bod eu gwariant cyfalaf wedi dod i ben, tra bod 31% yn nodi bod gwariant cyfalaf wedi bod yn is na'r arferol.

Bydd yr opsiwn hwn yn galluogi Llywodraeth Cymru i barhau i ddiogelu tenantiaid masnachol yn ystod y cyfnod hwn o ansicrwydd, ond nid yw ychwaith yn dileu gormod ar yr hawliau a'r rhwymedigaethau sy'n galluogi landlordiaid i weithredu mewn achosion o beidio â thalu rhent.

Mae'r sector a'r farchnad eiddo masnachol yn chwarae rhan bwysig yn yr economi ac o ran gwireddu a darparu seilwaith hanfodol i fusnesau ar ffurf adeiladau masnachol lle gall busnesau weithredu a thyfu. Felly, mae'n bwysig cydnabod anghenion busnesau landlordiaid a thenantiaid.

⁴ Mae'r ffigurau sy'n gysylltiedig â nifer yr ymwelwyr o'r Cyngor Prydeinig-Gwyddelig Ton 16 (yn cynnwys y cyfnod rhwng 5 Hydref ac 18 Hydref) gan nad yw Ton 17 yn cynnwys y ffigurau hyn

Nid yw'r warchodaeth hon yn dileu'r gofyniad i dalu rhent, ond yn gohirio hawl landlord i gymryd camau fforffedu am beidio â thalu rhent. Bydd tenantiaid yn dal i fod yn atebol am unrhyw ôl-ddyledion, a bydd rhaid iddynt dalu unrhyw rent sy'n ddyledus unwaith y caiff y warchodaeth ei chodi neu wynebu camau fel fforffedu. Ni fydd gweithredoedd y landlord yn ei atal rhag arfer hawl i fforffediad yn y dyfodol, ar ôl i'r moratoriwm ddod i ben, oni bai fod y landlord a'r tenant wedi cytuno fel arall drwy gytundeb gohirio rhent neu gytundeb tebyg mewn perthynas â thalu rhent.

Wrth argymhell Opsiwn 3, mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod sefyllfa landlordiaid, fel buddsoddwyr mewn seilwaith busnes hollbwysig a darparwyr. Bydd darpariaethau Opsiwn 3 yn parhau i roi landlordiaid o dan rywfaint o anfantais wrth negodi trefniadau gohirio rhent er mwyn lliniaru helyntion presennol tenantiaid wrth geisio diogelu eu hasedau. Bydd swyddogion yn parhau i drafod gyda Llywodraeth y DU i edrych ar ymyrraethau i liniaru'r pwysau hwn.

Opsiwn 4: Gwneud Rheoliadau i ymestyn y warchodaeth am 6 mis arall hyd at 30 Mehefin 2021.

Byddai Opsiwn 4 yn rhoi mwy o amser (na Opsiwn 3) i swyddogion ddatblygu dulliau eraill o roi cymorth i fusnesau ac i roi mwy o gapasiti i Lywodraeth y DU edrych ar strwythurau a'r posibilrwydd o ddarpariaethau cyllidol ac anghyllidol pellach.

Nid yw'r warchodaeth hon yn dileu'r gofyniad i dalu rhent, ond yn gohirio hawl landlord i gymryd camau fforffedu am beidio â thalu rhent. Bydd tenantiaid yn dal i fod yn atebol am unrhyw ôl-ddyledion, a bydd rhaid iddynt dalu unrhyw rent sy'n ddyledus unwaith y caiff y warchodaeth ei chodi neu wynebu camau fel fforffedu. Ni fydd gweithredoedd y landlord yn ei atal rhag arfer hawl i fforffediad yn y dyfodol, ar ôl i'r moratoriwm ddod i ben, oni bai fod y landlord a'r tenant wedi cytuno fel arall drwy gytundeb gohirio rhent neu gytundeb tebyg mewn perthynas â thalu rhent.

Fodd bynnag, byddai estyniad tan 30ain Mehefin 2021 yn cynnig moratoriwm o 15 mis. Gan bod y Rheoliadau hyn yn cael eu hystyried yn ymateb brys i'r pandemig, gallai'r cyfnod amser hwn roi pwysau sylweddol ar landlordiaid a buddsoddwyr. Yn ogystal â rhoi mwy o heriau i landlordiaid a buddsoddwyr, mae'n debygol o ddangos diffyg hyder yn yr ymdrechion i adfer yr economi.

6. Ymgynghoriad

Cafodd ymarfer cysylltu gyda prif randdeiliaid i ddeall yr effaith a gafodd Rheoliadau Tenantiaethau Busnes (Estyn Gwarchodaeth rhag Fforffediad etc.) (Cymru) (Coronafeirws) (Rhif 2) 2020 ar denantiaid a landlordiaid masnachol yng Nghymru ei gynnal, gan ddod i ben ym mis Tachwedd 2020.

Cawsom nifer o sylwadau gan randdeiliaid ac i grynhoi y prif bwyntiau a wnaethpwyd oedd:

- Bu canolbwyntio ar ddatblygu dull sy'n newid y pwyslais ar gyfer y darpariaethau hyn; gan fireinio cyrrhaeddiad busnesau perthnasol i sectorau yr effeithiwyd arnynt yn ddifrifol

- Mae'r moratoriwm wedi cynnig cymorth hanfodol i denantiaid masnachol hynod fregus
- Gallai cwmnïau sy'n bachu cyfle gymryd mantais o'r moratoriwm er gwaethaf y ffaith eu bod yn gallu talu.
- Mae cyfraddau casglu isel ar gyfer rhent a thaliadau am wasanaethau wedi cael effaith sylweddol ar berchnogion eiddo a'u gallu i fuddsoddi a fydd, yn ei dro, yn cael effaith ar ail-ddechrau'r economi.
- Dylid rhoi sylw i orfodi dyled yn ymosodol
- Mae trafodaeth adeiladol rhwng landlordiaid a busnesau yn hanfodol i gynnal perthynas gref a dylid annog y dyhead hwn
- Dylid rhoi digon o amser i fusnesau a landlordiaid baratoi ac addasu yn unol ag ymyrraethau yn y maes hwn.

Bydd y pryderon sy'n cael eu codi gan randdeiliaid yn ganolog i ddatblygu safbwyntiau o ran polisi ac yn llywio trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru ar y mater hwn.

7. Asesiad o'r Gystadleuaeth

Ar ôl cwblhau'r prawf Hidlo Cystadleuaeth, penderfynwyd nad oes unrhyw effeithiau ar gystadleuaeth.

8. Adolygiad ôl-weithredu

Mae effaith y Rheoliadau hyn yn gyfyngedig o ran amser a bydd y sefyllfa'n cael ei hadolygu cyn dyddiad terfyn arfaethedig yr estyniad, sef 31 Mawrth 2021.

9. Atodiad

Mesur y data

Mae'r Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnes yn wirfoddol a dim ond nodweddion y rhai hynny a ymatebodd sy'n cael eu hadlewyrchu; mae'r canlyniadau yn arbrofol.

Tabl 1. Sampl a chyfradd ymateb ar gyfer Tonnau 9, 10 ac 11 o'r BICS

Ton	Cyhoeddiad 22 Hydref 2020 Ton 15	Cyhoeddiad 5 Tachwedd 2020 Ton 16	Cyhoeddiad 19 Tachwedd 2020 Ton 17
Sampl	24,353	24,315	38,760
Ymateb	5,970	5,755	10,377
Cyfradd	24.5%	23.7%	26.8%

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol – Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau

Ton 15

Mae'r dangosyddion a'r dadansoddiad a gyflwynir yn y bwletin hwn yn seiliedig ar yr ymatebion gan yr arolwg busnes bob bythefnos gwirfoddol, sy'n casglu ymatebion busnesau ar sut yr effeithiwyd ar eu trosiant, prisiau eu gweithlu, cadernid masnach a busnes yn ystod y bythefnos y cyfeiriwyd ati. Mae'r data yn cyfeirio at y cyfnod 21 Medi hyd at 4 Hydref 2020.

Cafodd y cynllun sampl ar gyfer yr Arolwg o Effaith y Coronafeirws ar Fusnesau ei adolygu a'i adnewyddu yn Nhon 7 a bydd yn sail ar gyfer tonnau'r dyfodol. Mae'r ailddyluniad hwn o'r sampl yn gwella ein cwmpas ar gyfer busnesau llai.

Anfonwyd yr arolwg at oddeutu 24,000 o fusnesau yn y DU, ac mae'r canlyniadau a gyflwynir yn y datganiad hwn yn seiliedig ar nifer cyfyngedig o ymatebion, oddeutu 24.5% (5,970) o bob busnes a arolygwyd, a atebodd.

Nid yw'r amganyfrifon o'r Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau wedi eu pwysoli gyda nifer o dablau wedi eu pwysoli bellach (gan gynnwys priodoli). Mae disgrifiad manwl o'r fethodoleg bwysoli a'i wahaniaethau i'r canlyniadau heb eu pwysoli i'w cael yn y canlyniadau pwysoli cychwynnol. Ar hyn o bryd, mae data wedi'i bwysoli ond ar gael ar gyfer y tri newidyn hwn. Fodd bynnag, mae data wedi'i bwysoli ar gyfer newidion eraill yn cael eu datblygu ar hyn o bryd.

Dylid bod yn ofalus wrth ddefnyddio tablau heb eu pwysoli* i werthuso effaith COVID-19 ar draws economi y DU. Cafodd pob busnes yr un pwysau waeth beth oedd eu trosiant, eu maint neu eu diwydiant, ac mae'r data yn y cyfnod diweddaraf yn derfynol.

**Ar gyfer tablau penodol am y gweithlu mae'r cyfrannau yn seiliedig ar waith o fewn busnesau sy'n ymateb.*

Ton 16

Mae'r dangosyddion a'r dadansoddiad a gyflwynir yn y bwletin hwn yn seiliedig ar ymatebion gan yr arolwg busnes gwirfoddol pob pythefnos, sy'n casglu ymatebion busnesau ar sut yr effeithiwyd ar eu trosiant, prisiau eu gweithlu, cadernid masnach a busnes yn y cyfnod o bythefnos y cyfeirir ato. Mae'r data hwn yn cyfeirio at y cyfnod 5 Hydref i 18 Hydref 2020.

Cafodd y dyluniad sampl ar gyfer yr Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau ei adolygu a'i adnewyddu yn Nhon 7 a bydd yn sail ar gyfer tonnau'r dyfodol. Mae'r sampl hwn wedi'i ail-ddylunio yn gwella ein cwmpas ar gyfer busnesau llai.

Cafodd yr arolwg ei anfon at oddeutu 24,000 o fusnesau y DU, ac mae'r canlyniadau a gyflwynir yn y datganiad hwn yn seiliedig ar nifer cyfyngedig o ymatebion, oddeutu 23.7% (5,755) o bob busnes a arolygwyd a ymatebodd.

Mae'r amcanyfrifon o'r Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau bellach wedi eu pwysoli a dim ond y tablau rhanbarthol sydd heb eu pwysoli ar hyn o bryd. Mae disgrifiad manwl o'r fethodoleg bwysoli a'u gwahaniaeth i ganlyniadau heb eu pwysoli i'w gweld yn y

canlyniadau cychwynnol wedi'u pwysoli: Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau a gyhoeddwyd yn ddiweddar.

Dylid bod yn ofalus wrth ddefnyddio tablau heb eu pwysoli* i werthuso effaith COVID-19 ar draws economi y DU. Cafodd pob busnes yr un pwysau waeth beth oedd eu trosiant, eu maint neu eu diwydiant, ac mae'r data yn y cyfnod diweddaraf yn derfynol.

**Ar gyfer tablau penodol am y gweithlu mae'r cyfrannau yn seiliedig ar waith o fewn busnesau sy'n ymateb.*

Ton 17

Mae'r dangosyddion a'r dadansoddiad a gyflwynir yn y bwletin hwn yn seiliedig ar ymatebion gan yr arolwg busnes gwirfoddol pob pythefnos, sy'n casglu ymateb busnesau ar sut yr effeithiwyd ar eu trosiant, prisiau eu gweithlu, cadernid masnach a busnes yn y cyfnod o bythefnos y cyfeirir ato. Mae'r data hwn yn cyfeirio at y cyfnod 19 Hydref i 1 Tachwedd 2020.

Cafodd y dyluniad sampl ar gyfer yr Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau ei adolygu a'i adnewyddu yn Nhon 17 a bydd yn sail ar gyfer tonnau'r dyfodol. Mae'r sampl hwn wedi'i ail-ddylunio yn gwella ein cwmpas ar gyfer busnesau llai.

Cafodd yr arolwg ei anfon at oddeutu 39,000 o fusnesau y DU, ac mae'r canlyniadau a gyflwynir yn y datganiad hwn yn seiliedig ar nifer cyfyngedig o ymatebion, oddeutu 26.8% (10,377) o bob busnes a arolygwyd a ymatebodd.

Mae'r amcangyfrifon o'r Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau bellach wedi eu pwysoli a dim ond y tablau rhanbarthol sydd heb eu pwysoli ar hyn o bryd. Mae disgrifiad manwl o'r fethodoleg bwysoli a'u gwahaniaeth i ganlyniadau heb eu pwysoli i'w gweld yn y canlyniadau cychwynnol wedi'u pwysoli: Arolwg Effaith y Coronafeirws (COVID-19) ar Fusnesau a gyhoeddwyd yn ddiweddar.

Dylid bod yn ofalus wrth ddefnyddio tablau heb eu pwysoli* i werthuso effaith COVID-19 ar draws economi y DU. Cafodd pob busnes yr un pwysau waeth beth oedd eu trosiant, eu maint neu eu diwydiant, ac mae'r data yn y cyfnod diweddaraf yn derfynol.

**Ar gyfer tablau penodol am y gweithlu mae'r cyfrannau yn seiliedig ar waith o fewn busnesau sy'n ymateb.*

